# COLOCVIU STRATEGIC

UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE APĂRARE
CENTRUL DE STUDII STRATEGICE DE APĂRARE ŞI SECURITATE

Nr. 6 (XVIII)
Mai 2004

# SECURITATEA NAȚIONALĂ, INTEGRAREA EUROATLANTICĂ ŞI EUROPEANĂ (III)

**C O N C L U Z I I**

- Există o corelație semnificativă între securitatea națională şi apartenența țării la Alianța nord-atlantică.
- Integrarea României în NATO şi aderarea la UE va influența consistent evoluția sa democratică şi rolul de generator de securitate în regiune şi în lume.
- Poziția geostrategică şi geopolitică a țării noastre reprezintă un factor important în cadrul Alianței nord-atlantice.
- Păstrarea şi afirmarea identității naționale se cer susținute cu fermitate şi în condițiile accentuării fenomenului de globalizare.

## *1. Corelația dintre securitatea națională şi apartenența țării noastre la NATO*

Tema dezbaterii noastre „*Securitatea națională, integrarea euroatlantică şi europeană”* este deosebit de generoasă şi semnificativă pentru etapa de dezvoltare pe care o parcurge România pe drumul integrării în NATO şi al aderării la UE.

Dobândirea statutului de stat membru al Alianței nord-atlantice de țara noastră a fost rezultanta eforturilor susținute ale întregii societăți româneşti, incluzând aici şi demersurile constructive ale armatei. Se cuvine menționat că, printre alte efecte ale integrării în NATO, se numără şi garantarea securității şi apărării naționale. Se vorbeşte frecvent de securitate şi de siguranță. Securitatea reprezintă o stare în care individul şi grupurile umane, dar şi statul sau uniunea de state pot să trăiască şi să acționeze liber şi nestingherite, urmându-şi calea de dezvoltare aleasă în mod voluntar şi conştient. Siguranța constituie certitudinea pe care o au indivizii şi comunitățile umane că se află într-o deplină securitate. De fapt, cei doi termeni, ce reflectă realitatea, se presupun reciproc, în sensul că nu poate exista securitate fără siguranță şi invers. La rândul lor, acestea se află într-o strânsă corelație cu apartenența țării la o alianță politico-militară puternică şi recunoscută de toate celelalte state ale lumii.
**(dr. Constantin MOŞTOFLEI).**

La nivelul județului nostru, integrarea României în structurile euroatlantice este puternic valorizată pozitiv. Astfel, există o strânsă şi rodnică conlucrare a administrației județene cu toate structurile militare de pe raza noastră de competență, indiferent că este vorba de unități militare ce aparțin MApN, MAI, SRI, STS etc. De altfel, reprezentanți ai administrației județene au participat la principalele acțiuni desfăşurate de structurile militare ale MApN, inclusiv la aplicația „*Dacia 2003*”, la care au luat parte atât țări membre NATO, cât şi state invitate. Activitatea, potrivit

informațiilor noastre, s-a bucurat de un real succes şi de o înaltă apreciere din partea participanților. Prin urmare, se poate face afirmația că organizarea unor asemenea activități la noi, ca şi participarea țării noastre la misiuni ale Alianței nord-atlantice, în afara frontierelor naționale, probează legătura strânsă ce există între securitatea națională şi apartenența României la NATO. **(Constantin TĂMAGĂ)**

Astăzi, securitatea individului, a statului etc. constituie o preocupare constantă a tuturor oamenilor, datorită existenței unei game sporite de riscuri şi amenințări la adresa sa. Soluția adecvată de răspuns la aceste riscuri şi amenințări o reprezintă integrarea țării într-o organizație politico-militară capabilă să-i garanteze securitatea națională. Or NATO este o asemenea organizație. De altfel, ea şi-a definit, după 1990, o nouă strategie, capabilă să-i asigure îndeplinirea rolului asumat în ceea ce priveşte asigurarea păcii şi stabilității mondiale. În prezent, Alianța este implicată activ şi responsabil în gestionarea crizelor cu care se confruntă lumea, participând consistent la diferite misiuni umanitare şi de menținere a păcii, precum şi la lupta împotriva terorismului internațional.
**(Mircea GEORGESCU).**

După 1989 am asistat, în țara noastră, la colapsul unor instituții anacronice şi la apariția unora democratice. România a părăsit definitiv şi irevocabil o alianță (Pactul de la Varşovia) la care a fost obligată să adere şi a început un drum dificil de construcție a unei noi societăți, cu instituții adecvate şi conforme valorilor specifice statelor democratice. În acest context, eforturile de integrare în Alianța nord-atlantică, încununate de succes în 2003, sunt pe deplin justificate, ca şi cele de aderare la UE. Astăzi, ca urmare a globalizării dezvoltarea autarhică este un nonsens. De aceea integrarea României în NATO este o garanție a securității naționale, pe de o parte, şi o cale de afirmare a rolului nostru de generator de securitate în regiune şi în lume, pe de altă parte. Este evident că între securitatea națională şi apartenența la o alianță politico-militară, aşa cum este NATO, există o corelație semnificativă. **(gl. bg. dr. ing. Ilie GÂȚĂ)**

Securitatea națională se construieşte. Ea este rezultatul eforturilor susținute din spațiul economic, politic, militar, cultural etc. În prezent, intrăm, cu paşi repezi, într-o nouă eră, şi anume în era informațională. Construcția societății de tip informațional este de durată şi implică participarea activă şi responsabilă a tuturor instituțiilor statului, a structurilor societății civile, a cetățenilor. Vulnerabilitățile, riscurile şi amenințările la adresa securității individului, comunităților umane etc., pe durata acestui proces, se înmulțesc considerabil. În aceste condiții este posibilă apariția şi manifestarea unei stări de incertitudine atât la nivelul individului uman, cât şi al întregii națiuni. De aici necesitatea integrării țării în alianțe politico-militare şi politico-economice, ca modalitate sigură de răspuns adecvat şi flexibil la toate aceste provocări. **(dr. Gheorghe Văduva).**

## *2. Importanța poziției geostrategice şi geopolitice a țării noastre pentru NATO*

În actualul context mondial importanța geopolitică a spațiului românesc se cere subliniată în mod argumentat şi cu fermitate. România, ca stat membru al Alianței nord-atlantice, reprezintă o punte de legătură cu Federația Rusă, o altă mare putere politico-militară a lumii. De altfel, între Rusia şi NATO există un parteneriat strategic, ca răspuns la provocările actuale la adresa păcii şi securității globale. Totodată, importanța poziției geografice a țării noastre se poate evidenția şi prin faptul că SUA a apelat la o bază militară românească pe timpul ducerii războiului din Irak împotriva terorismului internațional.

De asemenea, într-un fel şi într-o anumită măsură, România se află, se poate spune, în vecinătatea spațiului caucazian, atât de important strategic prin bogatele sale resurse energetice, la care aspiră mulți actori statali şi non-statali de pe mapamond.
**(dr. Constantin MOŞTOFLEI).**

România, prin poziția sa geografică, prezintă o importanță majoră din punct de vedere strategic pentru Alianța nord-atlantică. Ea este situată fie pe culoare strategice importante, fie în imediata lor vecinătate. Aceasta este, de altfel, şi opinia unor state cum ar fi Ucraina, Ungaria.

*În ziua de 14 mai 2004, în garnizoana Piteşti, s-a desfăşurat masa rotundă cu tema”**Securitatea națională, integrarea euroatlantică şi europeană**”, organizată de Centrul de Studii Strategice de Apărare şi Securitate, în colaborare cu Şcoala de Aplicație pentru Tancuri şi Auto „Mihai Viteazul”. La acest eveniment au participat reprezentanții autorităților locale şi județene, ai structurilor Ministerului Administrației şi Internelor, ai Serviciului Român de Informații, ai Serviciului de Telecomunicații Speciale, ai unor bănci comerciale, ai mass-media, cadre didactice universitare, cadre militare active şi în rezervă. La dezbateri alături de membrii CSSAS au luat parte şi invitați, printre care se numără: Constantin Tămagă, prefectul Județului Argeş, Mircea Georgescu, vicepreşedinte al Consiliului Județean Argeş, Ion Arsenescu, director general Direcția Generală pentru Agricultură Argeş, gl. bg. dr. ing. Ilie Gâță, comandantul Şcolii de Aplicație pentru Tancuri şi Auto „Mihai Viteazul”, col. Nicolae Jianu, şeful SMEPTA Argeş, col. dr. ing. Constantin Anton, şeful Oficiului de Telecomunicații Speciale Argeş.*

În plus, se pare că aceste culoare strategice revin cu vigoare în actualitate. Este un adevăr cunoscut că cine stăpâneşte aceste culoare are putere sub toate aspectele. De asemenea, România, ca stat membru al NATO, se află în vecinătatea Rusiei, care permanent şi-a asigurat o zonă tampon faţă de alte mari puteri, iar Alianţa nord-atlantică a fost şi este o mare putere a lumii. În acelaşi timp, ţara noastră este importantă şi prin ieşirea la Marea Neagră, al cărei rol de *„sinapsă strategică”* între culoarele strategice importante se manifestă, acum, cu putere. **(dr. Gheorghe VĂDUVA).**

România, din punct de vedere geografic este privilegiată are toate formele de relief posibile, dar şi o poziţie deosebită pe continentul european. Existenţa ieşirii la Marea Neagră şi gurile Dunării pe teritoriul naţional îşi redobândesc, în prezent, importanţa strategică. Acest fapt este dovedit de interesul pe care îl manifestă faţă de ele marile puteri ale lumii. Drumul petrolului caucazian, într-un fel trece şi prin Marea Neagră. În plus, cine deţine gurile Dunării şi are acces liber la Marea Neagră controlează importante culoare strategice. În aceste condiţii, apartenenţa României la Alianţa nord-atlantică dobândeşte noi dimensiuni şi semnificaţii atât la nivel regional, cât şi global.
**(gl. bg. dr. ing. Ilie GÂŢĂ).**

Rolul şi locul ţării noastre, în regiune şi în lume, nu mai trebuie demonstrat doar cu referiri la trecutul său, ci cu un apel argumentat la prezent şi la viitor. De altfel, proiecţia societăţii româneşti, inclusiv a instituţiei militare, se cere făcută cu mai mult pragmatism. Toţi, fie că este vorba de actori statali sau non-statali ai lumii contemporane, îşi apără şi promovează sistematic şi consecvent interesele naţionale. La fel ar trebui să facem şi noi, aducând în discuţie, dacă este necesar, ca argumente suplimentare şi forte, şi importanţa geostrategică şi geopolitică a spaţiului românesc. De altfel, rolul geostrategic al României va rămâne acelaşi, adică foarte important, şi pe viitor.
**(lt. col. Constantin GHEORGHE).**

După cum se cunoaşte România, din punct de vedere strategic posedă câteva atuuri şi anume: poziţia geografică; numărul şi calitatea populaţiei; resursele naturale; potenţialul economic, ştiinţific, cultural şi militar; vocaţia europeană a poporului român. Toate aceste atuuri ţara noastră le valorifică, în prezent, în calitatea sa de stat membru al Alianţei nord-atlantice. În plus, România este situată la intersecţia a trei dinamici strategice şi anume: spaţiul Federaţiei Ruse, relativ instabil economic, dar încă puternic sub aspect militar; spaţiul central-european care este integrat în NATO; spaţiul sud-est european care rămâne principalul furnizor de incertitudini şi instabilitate. În acest context, România, ca ţară membră NATO are de jucat un rol important în ceea ce priveşte asigurarea păcii şi securităţii în regiune şi nu numai.
**(dr. Petre DUŢU).**

## *3. Integrarea euroatlantică şi europeană şi păstrarea identităţii naţionale*

Administraţia Judeţului Argeş este preocupată constant de efectele integrării ţării în NATO şi de perspectivele aderării la UE, probabil în 2007. În acest sens, ea a adoptat şi va adopta măsurile ce sunt de competenţa sa pentru a contribui la efortul naţional destinat acestui scop şi anume îndeplinirea rolului ce ne revine în cadrul Alianţei nord-atlantice şi a criteriilor de aderare la UE. Pe plan local, colaborăm strâns şi eficient cu toate structurile militare din judeţ. În prezent, armata nu are doar sarcini de apărare, ci execută, cu succes, misiuni complexe (menţinerea păcii, ajutor umanitar, lupta împotriva terorismului etc.), rolul său în societate căpătând noi valenţe şi dimensiuni.

Armata, desigur în cooperare şi colaborare cu celelalte instituţii ale statului cu competenţe în domeniul siguranţei şi ordinii publice, este un garant al democraţiei constituţionale din ţara noastră. Totodată, armata este purtătoarea şi apărătoarea valorilor tradiţionale, iar prin activitatea sa în afara frontierelor naţionale se face mesagerul acestora. În acest mod, practic se acţionează, cu consecvenţă, în direcţia păstrării identităţii naţionale. **(Constantin TĂMAGĂ).**

Situaţia creată prin intrarea ţării noastre în NATO, provocările multiple şi diverse cu care ne vom confrunta, probabila aderare la UE etc. au avut un impact semnificativ asupra întregii vieţi şi activităţi din societatea românească.

Participarea unor structuri militare româneşti la misiuni diferite (umanitare, de menţinere a păcii, lupta împotriva terorismului internaţional etc.), precum şi la alte genuri de activităţi în afara ţării au făcut cunoscute valorile tradiţionale româneşti celorlalţi, pe de o parte, şi ne-a pus în contact cu principiile, normele şi valorile democratice promovate atât de NATO, cât şi de UE, pe de altă parte. În acest context, este necesar să se acţioneze de aşa manieră încât valorile noastre tradiţionale, normele de conduită etc. să fie promovate şi respectate în relaţiile cu ceilalţi, ca o dovadă a păstrării lor nealterate şi ca simbol al identităţii

naționale. România nu trebuie să revină în Europa. Ea a făcut şi face parte din Europa, atât sub aspectul schimbului de valori, cât şi al participării la activitatea diferitelor structuri politice, economice, culturale, ştiințifice etc. Totodată, se cuvine menționată nevoia de asimilare a acelor valori şi norme care se dovedesc utile şi viabile la noi, dar respinsă categoric orice imitare sau copiere a unor norme, valori şi principii numai că provin de la țări cu vechime ca membrii ai Alianței nord-atlantice şi/sau ai UE. **(lt. col. Cornel Carp).**

Integrarea în structurile euroatlantice şi europene solicită eforturi constante în toate domeniile de activitate şi implicarea responsabilă şi activă a întregii societăți româneşti. România participă, în calitate de stat membru al NATO, la diferite misiuni, ceea ce presupune atât eforturi materiale, financiare şi nu în ultimul rând umane, dar şi un contact nemijlocit cu valorile, normele etc. specifice altor culturi (țări). Acesta este un prilej de promovare a valorilor noastre, dar şi de cunoaştere a valorilor specifice celor cu care se intră în contact. Păstrarea identității naționale este şi trebuie să fie un obiectiv permanent al nostru, concomitent cu contribuția adusă la îndeplinirea obligațiilor ce ne revin ca stat NATO şi, probabil în viitorul apropiat, ca țară membră a UE. **(col. Nicolae JIANU).**

Un element fundamental în evoluția României atât ca stat membru al NATO, cât şi al UE, în viitor, îl reprezintă existența unui sistem de comunicare modern, deci compatibil cu cel din cadrul acestor două organizații. Prezența unui astfel de sistem de comunicare facilitează atât înțelegerea corectă a responsabilităților asumate de țara noastră față de Alianța nord-atlantică şi UE, cât şi o cunoaştere adecvată a specificului națiunii noastre (valori, norme, tradiții etc.) de către ceilalți parteneri. În plus, o comunicare optimă ne va permite şi o cunoaştere adecvată a celor cu care conlucrăm şi vom coopera şi în viitor. În acest context, ar trebui să ne preocupe atât necesitățile de comunicare, cât şi posibilitățile reale de care se dispune în societate la un moment dat. Cert este faptul că avem nevoie de un canal de comunicare optimă între țara noastră şi NATO, precum şi cu UE, atât acum, cât mai ales după aderare. Desigur, o comunicare optimă cu cele două organizații ne va fi de real folos în afirmarea identității naționale. **(col. dr. ing. C-tin ANTON).**

Integrarea euroatlantică şi europeană sunt absolut necesare pentru țara noastră. Atât NATO, cât şi UE au strategii de dezvoltare ce se întind pe o durată foarte mare, de regulă o sută de ani. La nivelul UE, pe lângă preocupările privind păstrarea identității naționale a membrilor săi, ca modalitate de funcționare optimă a organizației, există abordări strategice a tuturor sectoarelor vitale de activitate. Un astfel de domeniu îl reprezintă cel agroalimentar. În acest sens, se au în vedere prognozele privind evoluția temperaturii planetare, a resurselor de apă, a posibilităților de derularea a programelor agricole etc. România are o suprafață agricolă care o recomandă ca pe un producător important de produse agro-alimentare în cadrul UE. De aici şi sprijinul financiar pe care UE îl acordă şi îl va acorda, încă câțiva ani după aderarea țării noastre, dezvoltării agriculturii. Desigur, că participarea noastră la viața UE nu trebuie să se rezume la sectorul producției agricole, ci la toate domeniile de activitate. Numai aşa ne vom păstra identitatea națională.
**(Ion ARSENESCU).**

## PROPUNERI:

Masa rotundă cu tema „*Securitatea națională, integrarea euroatlantică şi europeană*" a reliefat necesitatea continuării unor astfel de activități în teritoriu. Se impune însă lărgirea ariei tematice abordate, în aşa fel încât să prezinte un interes mai mare şi pentru reprezentanții mediului universitar şi ai societății civile.

***COLOCVIU STRATEGIC este o publicație a Centrului de Studii Strategice de Apărare şi Securitate ce include rezumate ale temelor de cercetare ştiințifică, conferințelor, simpozioanelor, seminariilor, meselor rotunde, opinii şi puncte de vedere ale unor personalități de marcă din armată şi societate, din țară şi străinătate, implicate în cercetarea ştiințifică din domeniul securității.***

Publicație realizată cu sprijinul Editurii şi Tipografiei Universității Naționale de Apărare
Număr editat de: ***col. (r.) dr. Petre DUȚU***
Tehnoredactare computerizată: Mirela IRIMIA
Supliment al revistei *IMPACT STRATEGIC*
ISSN: 1582-6511; B: 27203

*Centrul de Studii Strategice de Apărare şi Securitate*
*Şos. Panduri, nr. 68-72, Sector 5, Bucureşti*
*Telefon: 410.52.20, Fax 410.03.64*
*e-mail: cssas@unap.ro*
*web: www.unap.ro*